

31-3-2013

IVA
AALBORG

FREMTIDEN FOR UNGE PÅ BIBLIOTEKET

Det Erhvervsfaglige Projekt på IVA Aalborg | Thomas Madsen
a08thkr

Vejleder: Helene Høyrup

Antal ord: 6004

Tak til: Helene Høyrup, Hjørring bibliotek, Helle Dorf, Henrik (Melvis) Jacobsen, Rasmus Madsen og sidst men ikke mindst Maria Boll Hansen

Billedet på forsiden er lånt fra <http://db.dk/artikel/bibliotekerne-spiller-en-stadig-st%C3%B8rre-rolle-i-samfundsudviklingen>

Abstract

Der vil i denne opgave blive diskuteret de problemer, der kan være med til at gøre det besværligt at holde events for unge, som de unge gerne vil deltage i. Opgaven vil tage udgangspunkt i det Idekatalog, som er udarbejdet igennem projektforsøget i samarbejde med Hjørring Bibliotek. Men hvad er det, der gør, at de unge skal håndteres på en anden måde end børn eller voksne? Ud fra denne problemstilling vil der blive taget fat i dannelseteorier og undersøge, hvorfor denne dannelse har så meget indflydelse på, hvad de unge vil deltage i. Samtidig vil opgaven bruge relationsteorien for at vise, hvordan relationer kan være med til at fastholde de unges interesse.

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	2
Indledning	4
Problemstilling	4
Metode.....	4
Teori	5
Relationsteori.....	5
Dannelsesteori	6
Analyse.....	7
Relationsteori.....	7
Dannelsesteori	7
Analyse af brainstormen.....	8
Diskussion af idekataloget	9
Oplæg med backpackers.....	9
Iværksætter.....	9
Forfatterskole.....	9
Narko.....	10
Studiet – teknik og eksamens forberedelse/angst	10
Dating.....	10
Fælles film	10
Stand-up.....	11
Årets nye ungdomsbøger.....	11
Tøse hygge	11
Kreative workshops.....	11
Lær nye gadgets – Iphone.....	12
Minecraft	12
Photoshop workshop	12
Band Off	13
Lan party	13
Lasertag.....	13
Bookbusters	13
Mordmysterier	14
Konklusion.....	15
Perspektivering	15
Litteraturliste	16

Indledning

Unge kan være en svær størrelse at blive klog på, da de er svære at komme i kontakt med, og når man endelig har etableret kontakten, skal man være åben for de unges ideer og hvad der rører sig for tiden, for ellers mister man dem igen. At få en relation med de unge er vigtigt, hvis man skal gøre biblioteket interessant for dem. På den ene side forsøger de at løsrive sig fra de voksne, og på den anden side er de bevidst eller ubevidst interesserede i de ting, som bliver mere og mere vigtige i deres udvikling af deres egen identitet. Emner som kærlighed, drømme, narkotika og uddannelse bliver noget som unge gerne vil vide mere om, men ikke vil snakke med diverse autoritetsfigurer i deres hverdag om. Her har biblioteket en mulighed for at være stedet, som de unge kommer og søger viden om emnerne gennem events og det vidensfora biblioteket er blevet.

Undersøgelser viser, at jo mere man deltager i kultur som barn og i høj grad som ung, jo mere aktiv en medborger bliver man og jo højere uddannelse får man (Kulturforvalterne).

Denne opgave vil forsøge igennem dannelses- og relationsteorier at vise, hvordan det er muligt at komme ud til unge og skabe en relation med dem, der kan skabe et bedre forhold mellem biblioteket og de unge.

Opgave er en del af et projekt, hvor der også indgår et Idekatalog (se bilag 1), som er en mere praktisk indgangsvinkel til at skabe relationer til unge.

Problemstilling

Hvordan kan man lave events rettet mod unge, og hvad skal fokus være i disse events for at de unge er interesseret? Hvad er noget af grunden til, at det kan være svært at arbejde med de unge?

Metode

Der har i denne opgave været samarbejdet med Hjørring Bibliotek for at skabe et Idekatalog, som kan være med til at skabe en bedre eventkultur for unge på biblioteket i Hjørring. Til at skabe Idekataloget har jeg samarbejdet med Hjørring HTX for at komme ud og snakke med de unge hvor de er, og de er relevante, da de er en del af den målgruppe som opgaven har fokus på. Derudover har der været kontakt med en Børne & Unge-bibliotekar fra Silkeborg Bibliotekerne, Henrik Peter Jacobsen, som er med til at lave events på biblioteket. For at få ideerne til at flyde ved mødet med de studerende ved HTX Hjørring, har jeg benyttet mig af brainstorm-metoden.

Ideen med brainstorm er at få så mange ideer som muligt og gerne igennem andres ideer at skabe nye ideer.

Dette gøres ved at skabe en atmosfære, hvor alle ideer er velkomne også de mere ukonventionelle. Dette gøres ved at indføre regler, som siger, at der intet negativt må siges under en brainstorm.

Teori

Når man arbejder med unge mennesker, kan det være en fordel at have viden omkring hvordan dannelsesprocessen foregår. Det kan være med til at forklare hvorfor unge til tider opfører sig anderledes end man forventede. Det kan også være med til at give en indsigt i, hvad man kan gøre for dem for at fange deres interesse, og gøre dem tilfredse med hvad biblioteket har at tilbyde. Et andet vigtigt punkt er relationen til brugerne. Dette er ikke kun vigtigt ved unge men ved alle brugere af biblioteket, dog giver det et incitament for de unge til at komme igen hvis de får en god relation med bibliotekaren.

Relationsteori

"En god relation er kendetegnet ved, at det ene menneske retter sin opmærksomhed mod et andet menneske og handler på en sådan måde, at det andet menneske blomstrer." citat Anne Linder (Andresen, Bent B. 2011). Relationer er vigtige i dagligdagen, og en god relation gør livet nemmere. Relationer opstår overalt i hverdagen, men i denne opgave vil der blive fokuseret på den optimale relation, som kan opstå mellem en bruger og en udbyder. Udbyderen er her bibliotekaren. Karsten Hundeides har været med til at opstille en form for skabelon over, hvordan man kan opnå en optimal relation, og opdelt den først i tre former for dialog, og derefter under hver forklaret hvordan man kan imødekomme brugeren:

Den følelsesmæssige dialog

1. Vis glæde for brugeren
2. Se brugerens initiativ – justér dig
3. Inviter brugeren til samtale – lyt og svar
4. Vis venlighed og anerkendelse overfor brugeren

Den menings skabende/lærende dialog

5. Fang brugerens opmærksomhed
6. Fasthold brugerens opmærksomhed – vis følelser og entusiasme
7. Forbind brugerens oplevelse – uddyb og forklar

Den guidende/vejledende dialog

8. Fortæl brugeren, hvad han/hun må og skal. Trin for trin

Denne form er dog rettet meget mod børn, idet den er udviklet i samarbejde med ICDP (International Child Development Program) (blivklog.dk) og Andresen, Bent B. 2011). Men der er muligt at bruge denne teori, da der er mange ligheder mellem unge som brugere og børn som brugere, og teorien er så universel, at vi antager, at det også kan bruges til de unge.

Grunden til at relationsteori ikke er dybere specificeret er, at området stadig bygger på et meget begrænset grundlag. En af grundene er, at det ikke kan dække over enkelte personers private, personlige erfaringer og værdier.

Dette punkt vil blive yderligere behandlet i analysen.

Dannelsesteori

Ordets stamme "dan" betyder *gjort, dannet, tilvirket* (Dansk Etymologisk Ordbog, Gyldendal, 1989). Georg Wilhelm Friedrich Hegel (tysk filosof, 1770-1831) siger, at når vi snakker dannelse, så snakker man om en forandring, som enten har fundet sted eller som kan finde sted.

Der findes både en folkelig og en faglig definition på dannelse, og hvor den faglige er omkring viden og arbejdsmæssige forståelser, så er den folkelige mere omkring personen og etik (amhansen.dk). Denne opgave vil kun beskæftige sig med den folkelige forståelse.

Hans Jørgen Kristensen snakker om ideen, at allerede når et barn kommer til verden og trækker vejret for første gang starter den kulturelle dannelse (amhansen.dk). I starten er dannelsen opbygget af andre som forældre og pædagoger. Gradvist begynder barnet selv at overtage noget af processen for så til sidst, at overtage projektet selv og fortsætte sin dannelse indtil døden indtræffer, da dannelse er en proces, som aldrig stopper.

Klafki har opdelt dannelse i tre kategorier: material, formal og kategorial dannelse (amhansen.dk). I denne opgave er kun det materielle punkt interessant, fordi det er tanken om at dannelse hænger sammen med indholdet, og derfor er med til at understøtte dannelse. Herunder opdeler han den igen i to synspunkter, det objektivistiske og det klassiske (amhansen.dk). Det objektivistiske synspunkt går ud på en mere æstetisk og videnskabelig erkendelse, som man kan erhverve sig ud fra eksempelvis bøger. Denne opgave vil have udgangspunkt i det klassiske synspunkt, hvor man tilegner sig værdier og forbilleder i sin kulturkreds. Kulturkredsen kan være overalt, hvor man møder kultur i sin hverdag, og derfor er biblioteket en naturlig del af den.

I Eriksons teorier (Maier, Henry, 1974) snakker han om, hvordan de unge eksperimenterer med forskellige identitetsmønstre (s. 59), og før de kommer frem til nogle mere faste mønstre, skal de igennem en periode hvor de eksperimenterer med yderligheder, her menes eksperimenter med modsætninger, og en stor interesse for hvad den ældre generation misbilliger (s. 60). Yderligere stiller den unge ikke spørgsmålstejn ved hvem han/hun er, men mere om hvem han/hun kan blive og være, og hvordan dette kan opnås (s. 56).

En af måderne unge kommer frem til løsninger af dannelsesproblematikker er ved at snakke med andre ligesindede unge og derigennem kan snakke det igennem, og måske finde muligheder til at kunne arbejde videre med deres dannelse (s. 62).

"Identitetsfølelsen er afhængig af, at man er en nødvendig og ansvarlig del af et større hele."

Erikson, Erik (s. 56)

Analyse

Her vil jeg analysere de forskellige teorier i forhold til Idekataloget og denne opgave.

Relationsteori

Anne Linder siger, at "Bibliotekaren er allerede relationskompetent"(Andresen, Bent B. 2011), men problemet er, at mange af de kompetencer er indlejret i tavs viden¹. Tavs viden er viden, som ikke er beskrevet, men som er lært igennem arbejde med feltet, og derfor ikke nødvendigvis er den samme måde at tilgå området på rundt om i landet. Ideen med at man kan bruge de otte punkter, som er opstillet i relationsteorien, til at få en større forståelse omkring sin egen måde at tilgå relationer på med en professionel vinkel, er i udgangspunktet god, men det kræver lidt tilpasning at bruge den, når man skal arbejde med unge. Man skal være klar til at møde de unge på deres eget plan og fralægge sig den autoritære rolle, som ellers er punkt 8 i relationsteorien, og vise man er klar til at yde noget for de unge, selvom det kan være ude i anarkismens råderum. Når vi snakker anarkisme her er der ikke tale om den fuldstændige antiautoritære lærer, men blot mere ned på et niveau hvor alle er lige. Og med yde menes det som en metafor "Den voksne skal være med til at holde stigen, hvis barnet vil nå det røde æble øverst på træet". Tanken er, at den voksne er bibliotekaren, som skal være klar til at tage medansvaret for de unges ideer, og ikke at de skal tage æblet ned til dem eller finde stigen til dem, men de skal være med til at forklare, hvor de finder stigen og hjælpe med at holde den, når de unge er på vej op efter det røde æble. Udover det skal man være klar til at lade de unge forsøge at være på samme niveau som bibliotekaren, eller i det mindste føle, at bibliotekaren ikke er en autoritet, som man skal stå skoleret overfor.

Som Erikson siger, hvis personer såsom bibliotekaren kan vinde tillid fra de unge, kan de opnå en væsentlig indflydelse på de unges udvikling(Maier, Henry. s 62).

En anden vigtig ting som relationer kan skabe er bruger til bruger relationer. Det er med til at forebygge ensomhed, og kan hjælpe de unge til at lærer vigtige sociale kompetencer(Nyborg, C. Kampen om de unges fritidsliv s. 104).

Dannelsesteori

Dannelse kan beskrives som en proces, hvor en person bliver influeret af udefrakommende påvirkninger, det kan være sig kulturelle input og sociale input. Jeg mener, at det kulturelle input sker via en målrettet indsats fra højere dannede personer, og i denne opgaves sammenhæng ses disse som bibliotekaren. Bibliotekaren skaber en del events, som derigennem skaber et socialt fora for de unge, men denne socialisering sker ikke udelukket ved events, men også af sig selv på grund af mangfoldigheden i aktiviteterne på biblioteket eksempelvis via spil på computerne, at høre musik eller læse tegneserier i en krog(amhansen.dk).

Ved at kigge på Hans Jørgen Kristensen teori om dannelse, kan biblioteket, hvis de unge tillader det, være et af de sidste trappetrin, før de unge selv skal overtage ansvaret for deres udvikling og være selvstændige individer. Biblioteket kan være dem der står på sidelinjen og gerne hjælper, men uden at forsøge at presse en bestemt retning eller ide ned over hovedet på de unge. Når jeg skriver, at de unge skal tillade det, så menes der, at det ikke er noget som automatisk kan ske, men hvis

---

¹http://da.wikipedia.org/wiki/Tavs_viden

bibliotekaren har de unges tillid kan dette lade sig gøre, men det er hele tiden er op til de unge selv, om de vil have at biblioteket skal være en del af deres liv.

I Klafkis model snakker han om kulturkredse(amhansen.dk), som biblioteket er en naturlig del af. Det moderne bibliotek har altid været et sted, hvor kulturen er til stede, hvor man kan komme og opleve den. Biblioteket er altså et sted, hvor der er mulighed for at møde nye mennesker, som dermed kan være med til at danne relationer for dem og emner, som kan være med til at danne værdier, der er med til at forme de unges identitet. Dette leder os videre til Eriksons teorier om de unges eksperimenter for at de kan komme frem til det næste led i dannelsen af identitet. Unge vil forsøge sig med forskellige identiteter, og derunder forsøg med modsætninger, som den ældre generation misbilliger(Maier, Henry, 1974). Forsøgene med identiteter og modsætninger kan være et af de problemer, som man støder på, når man arbejder med unge i en bibliotekssammenhæng, men det kan samtidig også være et område, man kan bruge for de unge som incitament til, at de skal deltage i bibliotekets events. En af de events, der bliver fremført i Idekataloget, lasertag, kan ses som et område den ældre generation misbilliger på et bibliotek, fordi det larmer og fylder meget på biblioteket, og derfor kan det være et felt som kunne fremme de unges eksperimenterende proces.

Analyse af brainstormen

Brainstorm er et godt redskab til at komme frem til nye ideer, dog har det nogle punkter som til tider gør den svært at bruge. Det kræver, at den gruppe man bruger metoden på er engageret og føler sig trykke således, at de tør komme med de ideer, selvom de til tider kan lyde lidt fjollede.

Det gode ved den metode er, at det kan få tankerne til at flyde og derved finde på nye ideer. Men det gør samtidig også, at man kan komme til at tænke ud i retninger, som ikke kan lade sig gøre, og som derfor i sidste ende skal sorteres fra.

Den brainstorm som blev udført i sammenhæng med denne opgave foregik i samarbejde med en klasse på Hjørring HTX. Det blev indledt med en forklaring om, hvordan brainstorms fungerer og derefter forklarede jeg fokus i brainstormen, som var "Hvad kunne være fedt på et bibliotek" med den ene begrænsning, at alkohol ikke skulle indgå. For at få dem lidt i gang kom jeg med nogle af mine egne ideer, og selvom det satte dem i gang, kunne jeg godt mærke, at der ikke var helt den trykthed til at komme med vilde ideer, som gerne skulle være når man brainstormer. Men det løsnede sig stille efter jeg begyndte entusiastisk at spørge efter de vilde ideer. Selve brainstormen er vedlagt som en lydfil på cd'en(se bilag 2).

Diskussion af idekataloget

Dette afsnit er bygget op som en diskussion af det vedlagte Idekatalog (se bilag 1), hvor de enkelte events er beskrevet, og hvor der er forklaret lidt om hvad der skal til for at afholde det. Da unge er et stort område i denne opgave er det tiltænkt fra omkring de unge er 14 til 25, da det er en tid, hvor man begynder at få interesser, som går på tværs af aldersgrænser men stadig en tid, hvor man bliver sat i boks med andre på ens egen alder på grund af måden skolesystemet er sat op på. Det ændrer sig lidt når vi går ud på de videregående uddannelser, men ikke nok til at det gør den store forskel. Men biblioteket må gerne være stedet hvor alderen ikke betyder noget, men mere hvor interesserne og lysten som skal være i fokus, og af denne grund er der ikke sat andre aldersgrupper på udover, at det er for unge.

Oplæg med backpackers

Rejser fylder meget i mange unges liv, og derfor kom det naturligt at lave et arrangement som kan give informationer om at rejse, og hvordan det er at rejse som ung uden sine forældre.

Her er et eksempel på et event, som kunne være låst af alder, men hvis en 16-årig gerne vil med for at høre om hvordan backpackning foregår, så skal der være åbent for, at han/hun kan deltage, da det kan være at personen drømmer om at rejse senere i livet.

Denne type events er med til at styrke bibliotekets image med at være et sted, hvor man kan finde oplysninger om alt, biblioteket bliver store vidensfora som kan hjælpe brugeren ligegyldigt hvilken problemstilling de står i. Dette emne er et, der ligger sig tæt op af dannelseteorien med at lære nye kulturer og man kan blive en del af en anden samfundskultur, og derved udvikle sig.

Iværksætter

Sammen med en af mine kontakter, som selv er iværksætter, snakkede vi en dag om, hvordan han var startet som iværksætter, og hvor svært det er som ung at komme i gang. Sammen med ham kom jeg frem til den ide, som er beskrevet i idekataloget.

Selvom processen i at starte noget op selv er en proces hvor man primært står på egen hånd, er det nødvendigt af have mange kontakter at konsultere for at det kan lykkes, både når der snakkes produkter og PR. Derfor er det en god mulighed for de unge at få kontakter igennem bruger til bruger relationer, for hvis man sidder med et problem, som nogle af de andre iværksættere også sidder med, så er det godt at have kontakt og relationer til de andre iværksættere. Men igen er det et emne, hvor biblioteket kan komme på banen ved at vise, at de kan hjælpe med at introducere kompetencer til nye iværksættere, som de kan få brug for i deres vej mod succes.

Forfatterskole

Tanken kom af en realisering omkring hvor mange i min omgangskreds der sidder derhjemme og skriver fiktion, og hvor mange af dem der drømmer om at få udgivet det kommercielt. Mange af dem kunne godt bruge en form for forfatterskole til at få vendt ideer med andre eller få afklaret, hvordan de mere konkret kan komme til at udgive deres fiktion.

Ifølge Klafki kan bøger være en vej til den objektivistiske dannelse. Selvom fiktions bøger ikke nødvendigvis udvikler forståelsen af viden, så udvider det ens horisont og dermed giver en større forståelse af mennesket. Derfor er det vigtigt, at de som gerne vil skrive og måske endda udgive bøger ved, hvad de vil med bogen, får en form for undervisning. Det er også vigtigt at huske, at det at skrive litteratur danner det enkelte menneske

Narko

Dette var en af ideerne fra brainstormen, og som forklaret i idekataloget, er det af de områder som kan forvirre de unge, for på den ene side kommer der et meget negativt billede af narko fra de tætteste autoriteter, mens der i diverse tv-shows er en helt anden holdning til narko.

Ud fra hvad jeg kunne fornemme via brainstormen, var der en massiv interesse for mere information omkring emnet.

Dette emne kan være meget relevant indenfor dannelseseorien. Erikson snakker om hvordan unge forsøger sig med områder, som den ældre generation misbilliger, og narko er et område, som mange unge finder interessant, både fordi det er farligt, og fordi det er noget, som kan provokere den ældre generation. Men her er det vigtigt at få forklaret alle fakta, så de selv kan tage stilling og forhåbentlig erkende, at det er et uheldigt bekendtskab, selvom det er et let område at forsøge sig med.

Studiet – teknik og eksamens forberedelse/angst

Der var mange af de unge, som gerne ville have flere muligheder for at få hjælp til studietekniker og eksamensforberedelser. Selvom der er knyttet en studievejleder til de fleste uddannelser, kan det ofte være godt at få forskellige teknikker fra forskellige personer, så der er større mulighed for at finde en metode, som virker for den enkelte person.

Hvis vi ser på, hvad det kan give den enkelte person at møde op til et event af denne type, så giver det først og fremmest nogle teknikker at arbejde med. Derudover giver det mulighed for at møde andre, der står i samme situation, og som Erikson nævner, så hjælper det unge at have nogle på deres egen alder til at snakke med for at løse problemer. Derfor er både relations og dannelseseori en del af dette event.

Dating

Denne ide kom frem efter første møde hos Hjørring, hvor der var fremvisning af deres ny PR til "Date dit Bibliotek". I de seneste år er det blevet mere populært at centrere dating omkring ting, som folk føler, betyder noget i deres liv såsom farmerdating, elitedating, fitnessdating m.m. Så hvorfor ikke bruge biblioteket til at starte dating med bøger, musik og film som introduktions måde.

Hvis vi kigger på dannelseseorien er bøger en del til udvikling af kulturel dannelse, og derfor kan denne type af møde være med til at udvikle jeg'et. Så man får et møde med ligesindede og finde folk, som kan være med til føre udviklingen af jeg'et videre i en kulturel sammenhæng.

Hvis vi kigger på relationsteorien, må kæresteforholdet være tæt på den ypperste relation mellem to mennesker, ideelt vil denne type relation få begge parter til at blomstre, og derved skabe endnu stærkere relationer.

Fælles film

Her er et emne, som også kom frem under brainstormen, men når vi snakker film, så har jeg en forestilling om, at det ikke blot er tilfældige film. Enten skal det være stort anlagte film, eller også skal det forekomme med samarbejdspartnere såsom en biograf eller andet sted, så ikke blot filmen giver en oplevelse men også omgivelserne, eksempelvis TV2 Zulus open Air film om sommeren. Det kan også være en film med et større fokus eksempelvis Nordkraft med narko som omdrejningspunkt eller American History X som omhandler racisme. Disse kan være med til at åbne op for diskussioner blandt de unge, som leder hen i dannelseseoriens områder. Generelt åbner fællesfilm op for

relation indbyrdes imellem de unge, da de ud fra filmen har noget at snakke om, og derfor en fælles baggrund for samtaler og diskussion.

Stand-up

Dette var et emne, som kom op under brainstormen, og efter lidt tid hvor ideen fik tid til at modnes og efter lidt surfing på nettet om emnet, var det klart, at her var et område, der virkelig kunne bruges på mange spændende måder. Det helt nye er at politikere forsøger at få deres budskaber ud via stand-up, men generelt kan det være en sjov måde at få lidt sværere emne ud til de unge. Man kan diskutere om relationsteori har relevans her, og det har det i den forstand, at de unge får en fælles oplevelse, som de kan snakke om, men udover det er der tider, hvor morskaben er nok i sig selv.

Årets nye ungdomsbøger

I en tid hvor bogmarkedet bliver oversvømmet med bøger om vampyrer og andre overnaturlige væsner, kan det være svært at udvælge hvilke der er gode, og hvilke der blot rider højt på fantasybølgen i øjeblikket.

Derfor tænker jeg, det kunne være spændende med et event af en eller anden type, der promoverede de bøger, som de unge selv synes er gode, så man laver det i et samarbejde med de unge.

Den teoretiske del tager udgangspunkt i dannelse, og hvordan man bliver dannet, når man læser litteratur, og det giver samtidig den mulighed at kunne studere andre personer, der dog er opdigtede, og hvordan de agerer på forskellige udfordringer.

Tøse hygge

Piger har ofte brug for at snakke ting igennem som drenge ikke altid har forståelse for, og derfor var det heller ikke helt uventet, at dette var en af de ideer, som kom op under brainstormen.

Men blot at invitere piger til at snakke er ikke måden at få det til at virke og være succesfuldt. Der skal et anden incitament til at lokke dem til, og her kan tøse snakken blive en ekstra del af eventet, eksempler på dette kunne være, modeshows, Oscar-aften, lær at danse eller makeup ideer.

Først skal det slås fast, at dette er lavet som et event kun for piger, eftersom det er nemmere for piger at snakke om ting, som de har brug for i en mere dannelsesteoretisk vinkel. Her kan vi bruge Eriksons teori om dannelse, hvor han snakker om, at unge har brug for andre på deres alder til at snakke med for at støtte deres egen dannelse. Et andet punkt er relationen, som skabes her og som kan være starten på nye venskaber eller det kan blot være dejligt at få en anden persons respons på de tanker, man går og roder med.

Kreative workshops

Inden for de sidste par år har der været øget interesse for eksempelvis strikning², og der er dukket kreative klubber op overalt i landet. Derfor kom det som en selvfølge at bruge biblioteket til at fortælle om og afprøve de forskellige kreative håndværk. Det kan være et sted hvor forskellige fællesskaber kommer og viser hvad de laver, og samtidig være et sted, hvor man kan få lov til at prøve forskellige kreative udfoldelser uden at skulle ud og bruge mange penge på at starte op. Eksempler på dette kunne være arbejde i læder eller kunst og malerier.

²<http://11top.mediajungle.dk/2011/11/17/det-er-in-at-strikke/>

At udfolde sig kreativt i sociale henseender ligger op af Klafkis teorier om kulturkredse, og derfor kan eventet have indflydelse på de unges dannelse. Men samtidig er det relation en stor grund til at have kreative fællesskaber.

Lær nye gadgets – Iphone

Tanken bag denne ide udspringer i hvordan unge mennesker lærer ting, og der er en ret udbredt konsensus om, at unge mennesker ikke læser manualer men blot prøver sig frem, så de lærer ved "learning by doing".

Tanken her er at de nemt kan overse nogle muligheder i deres gadgets eller mobiltelefoner, som ikke er nemme at forsøge sig frem til. Eksempler på dette kan være, at de nyeste mobiler kan finde magnetfelter, eller geocaching/geotracking, hvor man ved hjælp af mobilen kan finde spændende steder eller ting, som er gemt i området man befinder sig i. Eller hvordan mobilen kan finde frem til information via billeder eller musikstykker, så man kan finde ud af hvad sangen der er i radio lige nu hedder.

Dette kan udvikle sig til en form for deltagerkultur(Jenkins, H. 2006), hvor alle deler deres viden om området, og nye problemer/ideer bliver løst/udviklet i fællesskabet.

Men ideen er til for at unge kan lære at bedre udnytte de muligheder de har, og dermed har ens gadget nemmere ved at løse eller hjælpe med daglige udfordringer både fagligt og i fritiden.

Minecraft

Denne ide udviklede sig efter en snak med en af underviserne fra Hjørring HTX, hvor han snakkede om, hvor mange af hans elever der sad og rodede med Minecraft i hans timer. Men ideen med at finde områder som de unge finder interessant og derefter for bibliotekaren at bruge tid sammen med dem, er et stort skridt indenfor at skabe en relation mellem bibliotekaren og de unge, derfor relationsteorien. Det er vist fra eksempler i Randers(Relationer på biblioteket, 2011, s. 18) at denne form for relation giver en god kontakt, i Randers var fokus dog børn, men hvis man sætter sig ned med unge og pakker autoritetsrollen væk, og møder dem på deres niveau, er der store muligheder for at skabe en god relation. Denne type event er mest henvendt til drenge, og det er nok mest drenge, man kan få en god relation med hvis man sætter sig ind i computerspillenes verden.

Photoshop workshop

I et samfund som er blevet mere og mere perfektionistisk rent visuelt, vil de fleste gerne lave et pænt førstehåndsindtryk på Facebook eller LinkedIn. Derfor skal der fjernes røde øjne, glattes lidt hud og fjernes mørke render under øjnene. Det er for at fjerne de ting, der kan være med til at give et forkert indtryk ved første øjekast. Selve ideen kom fra lang tids studier af forskellige unge mennesker i min hverdag, og hvor vigtigt det er for dem, at billeder på nettet af dem skal være pæne, for ellers kan de gå helt op i limningen. Her tror jeg, det kunne være en god måde at lære dem, hvordan de kan forbedre billeder, men samtidig forklare lidt om, hvad der er i orden over nettet, lidt i stil med noget net etikette. Dette emne diskuteres i "Fremtidens biblioteksbetjening af børn" fra biblioteksstyrelsen(2008), og hvordan det skal være et af områderne i fremtidens bibliotek.

Band Off

Hvis der er noget de fleste unge kan samles omkring, så er det musik. I 2012 var der over 70 % af unge mellem 15-19 som hørte mere end 1 times musik om dagen (Danskernes kulturvaner 2012, s. 30).

Konkurrencen imellem de lokale bands er med til at skabe relationer mellem de unge, så i denne ide er det mere relationer imellem de unge, der er i fokus og ikke så meget relationen mellem bruger og bibliotekar. Dette er endnu et arrangement hvor bruger-bruger kontakt er vigtig, og hvor fælles interesser kan være med til at skabe noget nyt og godt.

Lan party

Dette var en af de ideer, som blev til ved den brainstorm, der blev afholdt med Hjørring HTX. Internettet giver i dag en stor mulighed for at møde andre mennesker med samme interesser, men det er ofte svært at få en tæt relation kun over tekst og tale. Et lan party vil være med til at give noget ekstra til de relationer, som kun kan skabes andre steder end bag skærmen. Det vil altså åbne op for sociale relationer.

Jeg tror på, at muligheden for at få lov til at møde et offentligt område efter lukketid med bl.a. teknikrum og lign. er med til at give folk en oplevelse, som er med til at skabe en tættere relation mellem personen og stedet.

Lasertag

Dette er inspireret af filmen Gotcha!³, hvor en flok unge har paintballkampe midt i et stort skoleområde.

Efter en brainstorm om hvordan man kunne bruge biblioteket på en ny måde dukkede denne ide op, men det er hverken praktisk eller sikkert at bruge paintball i et velbesøgt område. Derfor tog jeg kontakt til den lokale hardball-forening og fik snakket frem til ideen med lasertag systemet i stedet. Her er relationsteori hovedemne igen, da eventet giver en mulighed for at møde andre unge på en anderledes måde, for igen at ændre bibliotekets image, som nogle gange er lidt støvet. Lasertag er så anderledes et event, at det kan være med til at ruske op i de unges opfattelse af biblioteket. Her er der igen mulighed for at vise unge noget af biblioteket, som eller ikke er åbent for offentligheden.

Bookbusters

Ideen kommer fra en blanding af Discovery's tv show Mythbusters^{TM4} og de kendte kemishows, som universiteterne rejser rundt og laver. I de seneste år har der været større fokus på at fremme naturvidenskaben til børn og unge (ntsnet.dk). Her er en mulighed for at blande de to emner og lave et event med materialer fra biblioteket i centrum dog med et twist. Det skal være sjovt for at de unge finder det interessant, og her bliver det kombineret med videnskabelige forsøg, hvor biblioteket så bliver brugt som platform. Igen er det et forsøg på at give de unge noget, som er unikt for dem, og som vækker deres nysgerrighed for viden. Det er et fagligt område, hvor den ældre generation blot ved, hvad der sker ved de forskellige forsøg, men her vises det for de unge, og samtidig giver det visuelle en indsigt, som er svært at få blot ved teoretisk gennemgang af fænomenerne.

Dette punkt har dannelse i højsæde, og specielt den faglige dannelse, hvor viden bliver overleveret

³<http://www.imdb.com/title/tt0089222/>

⁴<http://dsc.discovery.com/tv-shows/mythbusters>

gennem et medie, som er let tilgængeligt, og hvor det kan være lettere at få teorien i videnskaben forklaret, når det er muligt at se hvad der sker. Samtidig er det muligt at få et humoristisk plan ind over det, og dermed er det nemmere at få flere engageret. Ligeledes er der en form for relation bruger til bruger, for det er en oplevelse, som man vil snakke om i et stykke tid efter.

Mordmysterier

Igennem min personlige interesse for rollespil, har jeg fundet ud af at mange har glæde ved at spille sig ind i en rolle for kortere eller længere tid. Samtidig har der været stor interesse for krimier, og alle har enten læst eller set mindst en krimi i løbet af deres tid, og vi har vist alle haft drømmen om at få lov til at være med til at fange en forbryder i form af en detektiv eller en politibetjent. Efter at have rodet lidt med tanken og hvordan man kunne lave en form for live rollespil på et bibliotek faldt jeg over konceptet "Alternate reality game"⁵, som er en form for rollespil, der foregår samtidig med ens normale hverdag. Der opbygges hjemmesider, telefonnumre og hændelser som gør, at det hele virker meget mere realistisk. Så hvorfor ikke gøre det samme på biblioteket med et opdigtet mord, som brugere kan være med til at løse, og derved kan være en del af det.

En af de ting som gør at dette er relevant for unge i en dannelsesmæssig sammenhæng er, at det giver de unge muligheder for at eksperimentere med forskellige identiteter samtidig med, at de bliver udfordret i en virkelig relation med spillere fra mysteriet, og de bliver tvunget til at interagere med andre personer for at løse mysteriet.

---

⁵http://en.wikipedia.org/wiki/Alternate_reality_game

Konklusion

Igennem min teoretiske analyse er jeg kommet frem til, at det er relevant at have viden omkring dannelse, og specielt at have viden om teorierne, som forklarer forandringen, der sker i den tid vi kalder ungdommen.

Teorierne kan være et vigtigt redskab til at forstå og forklare, hvorfor de unge opfører sig som de gør, hvad man kan gøre personligt som bibliotekar, og hvad man skal fokusere på, når man skal lave events for unge.

Det at komme ud til de unge og spørge dem om, hvad de gerne vil have, er en god ide, selvom det er en mere krævende tilgang. Man kan også tage dem med i den senere proces, så de derigennem har indflydelse på eventet. Det vil dermed skabe større incitament til at sprede ordet omkring sig, og derved øge PR omkring eventet.

Denne opgave er lavet i samarbejde med unge med forslag til events, som forhåbentlig kan lokke de unge ind på biblioteket. Desværre har der ikke været mulighed for at afprøve dem på biblioteket, da der ikke var mulighed for at finde et tidspunkt der passede med Hjørring Biblioteks event kalender, da de arbejder med ½ års kalendere.

Perspektivering

For at konkludere på om Idekatalogets mål bliver opfyldt skal der som næste del afholdes nogle af de events der bliver beskrevet, og derefter analyseres på dem i forhold til de nuværende events, der bliver afholdt på biblioteket, og se om de har den ønskede effekt.

Denne opgave og specielt Idekataloget er lavet med fokus på Hjørring, men Idekataloget kan rimeligt enkelt ændres, så det kan benyttes af andre biblioteker, som gerne vil sætte større fokus på events for unge.

Det vigtigste er at finde ud af hvilke muligheder, der findes i det pågældende nærområde, og så undersøge om der er noget, de unge finder interessant. Dette er specielt vigtigt, da det kan ændre sig i forhold til de demografiske forhold.

Københavnske Kulturkonsulenter(Kulturforvalterne) forsøger sig for tiden med at benytte sig af ungeambassadører, hvilket jeg tror, er den rette vej at gå, da man så har en større kontakthoved til de unge på deres niveau. Det er ikke let at bringe PR til de unge, fordi deres informationsmønster ændrer sig for hver generation. Derfor er det vigtigt at få og holde kontakten til de unge for hele tiden at have styr på hvordan deres udvikling er i øjeblikket.

I denne opgave er der holdt fokus på de unge, og det er muligt at lave et tilsvarende katalog til andre aldersgrupper, dog er der allerede ret stor fokus på at lave event for de fleste andre aldersgrupper på flere biblioteker.

Det kunne også være relevant at udvikle videre på ideen om at lave events, der kan give de unge muligheder for at eksperimentere med andre identitetsmønstre.

Men et af de helt essentielle punkter, når man skal arbejde med unge er at have lysten til at arbejde med dem og have engagement til at kunne skabe noget fantastisk. Som skrevet i bogen "Relationer på biblioteket" - "Bibliotekaren skal gerne være åben og uformel, tilgængelig og troværdig" (Relationer på biblioteket, s. 84). Dette vil være med til at skabe et bedre bibliotek for unge.

Litteraturliste

Amhansen.dk:

http://www.amhansen.dk/amhansen/paedbegreber/dannelse_enkortintroduktion/index.php

fundet den 18/3 2013

Biblioteksbetjening af børn: Redigeret af: Anna Enemark Brandt. 1. udg. Biblioteksstyrelsen, 2008.

Internetadresse: http://www.kulturstyrelsen.dk/publikationer/arkiv-styrelsen-for-bibliotek-og-medier/singlevisning/artikel/fremtidens_biblioteksbetjening_af_boern/ - Besøgt d. 03.12.2012 (Bog)

Blivklog.dk: http://www.blivklog.dk/Metoder/Metoder-til-skoleudvikling/ICDP-paa-barnets-praemisser.aspx#subHeadline_1 fundet den 19/3 2013

Jenkins, H. (2006, oktober): *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century*. Lokaliseret den 7. februar 2013.

<http://www.macfound.org/press/publications/white-paper-confronting-the-challenges-of-participatory-culture-media-education-for-the-21st-century-by-henry-jenkins/>

Kulturforvalterne: <http://www.kulturforvalterne.dk/Artikler/2011/Ungekultur.aspx>, fundet den 10/1 2013

Maier, Henry W: Tre teorier om børns udvikling. 2. udg. Nordisk Forlag, 1974. (Bog)

Ntsnet.dk: <http://ntsnet.dk/sites/ntsnet.dk/files/Naturfagskaravanen.pdf>, fundet den 15/3 2013

Nyborg, C. Kampen om de unges fritidsliv: Kampen om de unges fritidsliv. Redigeret af: Charlotte Nyborg. 1. udg. Ungdomsringen, 2011. (Bog)

Relationer på biblioteket: Redigeret af: Bent B. Andresen. 1. udg. Aalborg Universitetsforlag, 2011. (Bog)

<http://11top.mediajungle.dk/2011/11/17/det-er-in-at-strikke/> fundet 25 marts 2013

Bilag 1

Idekataloget der er udarbejdet som produktet til Hjørring Bibliotek

Bilag 2

Cd med lydoptagelser fra Brainstorm møde med Hjørring HTX